

Termodynamika i Fizyka Statystyczna R

1. Znaleźć entropię i temperaturę w funkcji energii E i liczby cząstek N w granicy termodynamicznej, dla trójwymiarowego, gazu klasycznych, nierelatywistycznych, nierozróżnialnych atomów o masie m , w nieskończenie wysokim pionowym naczyniu o przekroju A w polu grawitacyjnym g zamkniętym od dołu, stosując zespół mikrokanoniczny. energia pojedynczego atomu $E = p^2/2m + mgz$

$$\begin{aligned}
 E &= E_k + E_p, \quad E_k = \sum_{i=1}^{3N} p_i^2/2m, \quad E_p = mg \sum_i z_i \\
 \int dpdx dy dz \delta(\bar{E} - E) &= \int dpdx dy dz \delta(\bar{E} - E_k - E_p) \\
 &= \int dE' dpdx dy dz \delta(E' - E_k) \delta(\bar{E} - E' - E_p) = \\
 &= 2m \int dE' dpdx dy dz \delta(2mE' - 2mE_k) \delta(\bar{E} - E' - E_p) = \\
 &= mA^N \int dE' s_{3N} (2mE')^{3N/2-1} dz' \delta(\bar{E}/mg - E'/mg - \sum_i z'_i)/mg
 \end{aligned}$$

gdzie $s_n = 2\pi^{n/2}/\Gamma(n/2)$ jest powierzchnią sfery $n - 1$ wymiarowej (zanurzonej w n)
Pomocnicza całka

$$\int dz \delta(U - \sum_{i=1}^N z_i) = U^{N-1}/(N-1)!$$

bo to całka po odcinku $[0, U]$ tak aby suma z_i dawała U , czyli możemy po prostu dowolnie wybrać $N - 1$ kolejnych punktów podziału, a następnie zignorować fakt kolejności dzieląc przez permutacje. Mamy

$$\begin{aligned}
 &A^N \int dE' s_{3N} (2mE')^{3N/2-1} dz' (\bar{E}/mg - E'/mg)^{N-1} / g(N-1)! = \\
 &A^N \int dE' s_{3N} (E')^{3N/2-1} (\bar{E} - E')^{N-1} (2m)^{3N/2-1} / g(mg)^{N-1} (N-1)! \\
 &= A^N \bar{E}^{5N/2-1} s_{3N} \int du u^{3N/2-1} dz' (1-u)^{N-1} (2m)^{3N/2-1} / g(mg)^{N-1} (N-1)!
 \end{aligned}$$

Pozostaje całka typu

$$\int_0^1 u^{3N/2-1} (1-u)^{N-1} = B(3N/2, N) = \Gamma(3N/2)\Gamma(N)/\Gamma(5N/2)$$

można to też pokazać przez części.

Zatem

$$\begin{aligned}
 W &= A^N (2\pi)^{3N/2} \Gamma(N) m^{N/2} / g^N \Gamma(5N/2) (N-1)! (2\pi\hbar)^{3N} N! \\
 &= A^N \bar{E}^{5N/2-1} (2\pi)^{3N/2} m^{N/2} / \Gamma(5N/2) ((2\pi\hbar)^3 g)^N N! \\
 S/k \ln W &\simeq N \ln[m^{1/2} A / N g (2\pi)^{3/2} \hbar^3] + 5N/2 \ln(2\bar{E}/5N) - 7N/2
 \end{aligned}$$

oraz

$$\frac{\partial S}{\partial \bar{E}} = \frac{1}{T} = 2Nk/5\bar{E}$$